

SPOREN VAN TOEN
27 juni t/m 27 september

BOL Broekerhoek met pondje. Afkomstig uit: beeldbank Stichting Langedijker Verleden.

Scan voor route

KIEK-TERUG

Verhalenroute Kanaalpark • ontdek de 19 verhalen op de Westdijk

BOL Broekerhoek met Lijntje van Swager 1879-1902. Afkomstig uit: beeldbank Stichting Langedijker Verleden.

Een project van gemeente Dijk en Waard in samenwerking met Erfgoedplatform Dijk en Waard

OPEN MONUMENTEN DAG

GEMEENTE DIJK EN WAARD

ZATERDAG 12
EN ZONDAG 13
SEPTEMBER
2026

Ontdek monumenten en hun verhalen

Op zaterdag 12 en zondag 13 september is iedereen welkom tussen 10.00 en 17.00 uur bij maar liefst 19 monumenten, actieve musea en verenigingen in Dijk en Waard. Jong en oud zijn van harte welkom. Bij ieder monument is iets te beleven of een bijzonder verhaal te ontdekken.

Het thema van dit jaar is **Veerkrachtig Erfgoed – in tijden van onzekerheid**. In Dijk en Waard is dat geen abstract begrip, maar zichtbaar in het landschap zelf.

ONTDEK
DIJK EN WAARD

VRIENDEN
LOTERIJ
**OPEN
MONUMENTEN
DAG**

DIJK EN
WAARD

www.ontdekdiijenwaard.nl/openmonumentendag

Stap in het landschap van water, land en verhalen en ontdek hoe verleden en toekomst samenkomen: Veerkrachtig Erfgoed - in tijden van onzekerheid. Heerhugowaard ontstond na de droogmaking van het voormalige meer in de 17e eeuw: een door mensen ontworpen polder, ingericht met strakke verkaveling, wegen en waterlopen. Langedijk kent een andere oorsprong. Daar groeide een uniek eilandenrijk van smalle akkers, omgeven door water, waar tuinders eeuwenlang via vaarten hun producten vervoerden. Twee verschillende ontstaansgeschiedenissen, verbonden door één constante: het vermogen om zich aan te passen aan het water en veranderende omstandigheden.

Tijdens dit weekend staat die veerkracht centraal. Van stolpboerderijen en tuinderswoningen tot gemalen, sluizen en kerken – onze monumenten laten zien hoe gebruik, betekenis en vorm in de loop der tijd zijn meegegroeid. Ze vertellen verhalen over herstel, herbestemming en doorzettingsvermogen. Open Monumentendag is hét moment om te ontdekken hoe dit erfgoed niet alleen het verleden weerspiegelt, maar ook richting geeft aan de toekomst van Dijk en Waard.

Hop op en af met de historische brandweer in Langedijk

Zaterdag 10.00 – 17.00 uur

Zondag 10.00 – 17.00 uur

Chevrolet brandweerauto

Tijdens de Open Monumentendagen rijden twee iconische brandweertuigen uit Langedijk hun eigen route: de originele Volkswagen T1 uit 1966 en de gerestaureerde Chevrolet uit 1946. De actuele route is te vinden op de landelijke website van Open Monumentendag www.openmonumentendag.nl of www.ontdekdijkenwaard.nl. Beide wagens zijn met liefde en vakmanschap onderhouden door (oud-)leden van de vrijwillige brandweer Langedijk – elk lid is zelfs mede-eigenaar!

Deze rijdende monumenten zijn niet alleen mobiel erfgoed, maar ook leven: de herinneringen aan lokale inzet en verbondenheid. Stap in en beleef het verleden op wielen!

Erfgoed(fiets)route van Dijk en Waard – Gebouwd om te blijven

Zaterdag 10.00 – 17.00 uur

Zondag 10.00 – 17.00 uur

Fiets door Dijk en Waard en ontdek een landschap dat met zorg is gevormd en generaties lang is doorgegeven. Van stolpboerderijen tot tuinderswoningen en van koolschuren tot moderne herbestemmingen – elk gebouw vertelt een verhaal van veerkracht, vakmanschap en vernieuwing. Langs de route zie je hoe erfgoed en architectuur samenkomen in een omgeving die voortdurend in beweging is. Niet alleen om te bewaren, maar ook om te beleven. Kijk met andere ogen naar wat er staat – en ontdek waarom het is gebouwd om te blijven. De fietsroute is gratis verkrijgbaar bij het gemeentehuis in Heerhugowaard en gemeentehuis De Binding, de startpunten BroekerVeiling en het Poldermuseum, en/of gratis te downloaden via www.ontdekdijkenwaard.nl of www.openmonumentendag.nl

Broekervaart

Zaterdag 10.00 – 17.00 uur

Zondag 10.00 – 17.00 uur

Inwoners en bezoekers van Dijk en Waard kunnen gratis meevaren met de Broekervaart en zo de vele mooie plekken van de gemeente beter leren kennen vanaf het water. De Broekervaart, vaart vanaf de Westdijk, nabij fietsbrug De Krul (N242). Bekijk alle informatie en het vaarschema op broekervaart.nl.

Vaar mee op de Broekervaart en ontdek Dijk en Waard!

Fotowedstrijd – het mooiste gebouw van Dijk en Waard!

Zaterdag & zondag

Zie jij het ook? Dat ene gebouw dat je elke keer weer even doet stilstaan? Die karakteristieke stolp, een oude koolshuur of misschien juist een jaren '70-woning met grote ramen en een opvallende bakstenen gevel? Doe mee aan de fotowedstrijd en leg vast wat jij het mooiste gebouw van Dijk en Waard vindt! Of je nu fotografeert met een professionele camera of gewoon met je telefoon – iedereen kan meedoen. Laat jouw blik op erfgoed en architectuur zien en maak kans op een mooie prijs. Wie weet wordt jouw foto straks wel in de schijnwerpers gezet! De gemaakte foto's kunnen gemaild worden naar erfgoed@dijkenwaard.nl

Kijk, klik en deel jouw beeld van "Gebouwd om te blijven"!

Broekervaart

ACTIVITEITEN

Op zondag – Oldtimershow in Sint Pancras (mobiel erfgoed uitgelicht)

Start Show is om 13.00 uur

En start optocht vanaf 14.00 uur tot 15.00 uur.

Ook dit jaar gaan we er een mooi feestje van maken bij de Oldtimershow tijdens de Nazomerfeesten en Open Monumentendag!

Kom naar het parkeerterrein van de Sporthal de Oostwal te Sint Pancras waar een prachtige verzameling solexen, zundaps, trekkers, agria's, cabrio's en oldtimers. Trek je voertuig uit de schuur of kom de show/optocht aanschouwen.

We zien jullie graag zondag 13 september bij Sporthal de Oostwal [Beverplein te Sint Pancras] Verzamelen vanaf 13:00 uur voor de show tot 14:00 uur, dan start de optocht.

Na de tocht wederom gelegenheid om al het moois nog eens te aanschouwen. U hoeft zich niet in te schrijven.

Oldtimershow

Streekmarkt

Streekmarkt met een focus op ambachten

Zaterdag 10.00 – 17.00 uur

Zondag 10.00 – 17.00 uur

Op het buitenterrein van Museum BroeckerVeiling komt het verleden tot leven tijdens de jaarlijkse Streekmarkt. Meer dan 30 lokale ondernemers presenteren hun ambachtelijke producten, van vers geslingerde honing door de imker tot traditioneel gerookte paling van het museum zelf. Proef de streek met zuurkool van Kramer, wijn van Wijndomein de Koen en biologische groenten van Oosterheem. Ook is er dit jaar extra aandacht voor traditionele ambachten, kom je binnen kijken bij de smid in de smederij, kom kijken in de werkplaats bij de houtbewerking en ooit al willen zien hoe een traditionele scheepswerf eruit ziet? Of zelf eens een rietenmand willen zien vlechten?

Deze markt is niet alleen een feest voor de smaakpapillen, maar ook een ode aan het vakmanschap van vroeger én nu – perfect passend bij het thema van Open Monumentendag. Ontdek hoe ambachten en erfgoed hand in hand gaan!

MONUMENTEN

Heerhugowaard

Poldermuseum

Huygendijk 17

Zaterdag 10.00 – 17.00 uur

Zondag 10.00 – 17.00 uur

Sinds 1877 staat het voormalige stoomgemaal trots aan de ringvaart van de droogmakerij Heerhugowaard. Tot 1994 is dit watererfgoed in bedrijf geweest als gemaal. Vanaf 1979 is het Poldermuseum gevestigd in het monumentale gebouw.

Vrijwilligers vormen het hart van het museum. Zij verzorgen het onderhoud

aan het gebouw, geven rondleidingen, organiseren concerten, begeleiden huwelijksbijeenkomsten. Dit jaar is het Museum Café in eigen beheer verbouwd in industriële stijl en van start gegaan. Over veerkracht gesproken.

Erfgoed met toekomst.

Kom dit fraaie erfgoed zelf ontdekken!

De eigen aanlegsteiger maakt het mogelijk om per boot het Poldermuseum vanuit de gehele provincie te bereiken. Het museum is opgenomen in de Broekervaart. Kijk voor meer details op het vaarschema: www.ontdekdijkenwaard.nl. www.hetoudegemaalheerhugowaard.nl

Poldermuseum

Interieur gemaal

De Veenhuizermolen

[Veenhuizerkade 3](#)

Zaterdag 10.00 – 16.00 uur

Deze karakteristieke poldermolen dateert zeker uit 1603 – en mogelijk nog eerder. Bij voldoende wind draait de molen als vanouds. Het gemaal naast de molen verving het stoomgemaal dat in de weg stond bij de aanleg van de

A.C. de Graafweg. De molen kan aan de buitenkant worden bekeken. De vijzel en elektrisch gemaal uit 1934 zijn van binnen en buiten te bekijken. Het type molen is een Noord-Hollandse binnenkruier.

PKN de Ontmoetingskerk

[Middenweg 168](#)

Zaterdag 10.00 – 16.00 uur

Er zijn twee momenten waarop een PowerPoint te zien en te horen is met liederen uit de Protestantse Kerkmuziek vanaf de reformatie. Iedereen die mee wil zingen met de overbekende en nieuwe liederen is van harte welkom. De tekst staat bij elk lied op het scherm. De PowerPoint duurt ca. één uur en wordt gedraaid van 11.00-12.00 uur en van 14.00-15.00 uur.

Veenhuizermolen en gemaal

PKN de Ontmoetingskerk

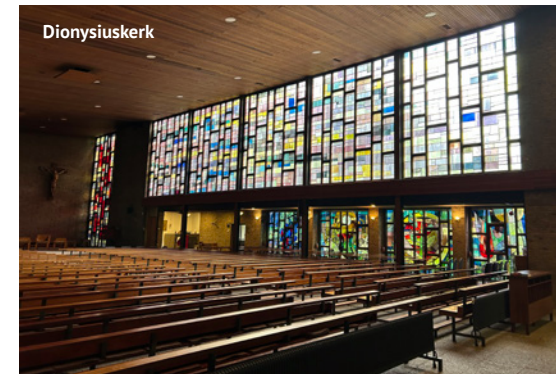
Bezoekers zijn ook tijdens de PowerPoint welkom in de kerk om het gebouw te bezichtigen. Mondelinge en schriftelijke informatie over het kerkgebouw is beschikbaar. Onder voorbehoud is er een tentoonstelling. Houd de website van www.openmonumentendag.nl in de gaten voor het actuele programma.

De Dionysiuskerk

[Middenweg 248](#)

Zaterdag 11.00 – 16.00 uur

De Dionysiuskerk in Heerhugowaard is een vrij moderne kerk met prachtige glas-in-loodramen, die de zeven sacramenten voorstellen. Een groot wandkleed achter het altaar valt op.

Dionysiuskerk

En bijzonder is eveneens het ingebouwde aparte Mariakapelletje, dat dagelijks van vroeg tot laat toegankelijk is. De Dionysiuskerk heeft verschillende tuinen; in één van de tuinen staan 14 Kruiswegstaties. En ook de eigen begraafplaats is een rondje lopen waard. Het Parochiecentrum is onlangs helemaal vernieuwd en daar ben je welkom voor een kopje koffie/thee. Als je de Dionysiuskerk bezoekt... is het genieten van een korte gevarieerde filmpresentatie en kun je meedoen aan een kleine quiz en wie weet... Van harte welkom op zaterdag 13 september van 11.00-16.00 uur.

Broek op Langedijk

Museum BroekerVeiling

[Museumweg 2](#)

Zaterdag 10.00 – 17.00 uur

Zondag 10.00 – 17.00 uur

Iedereen is welkom om de lighallen en veilingzaal gratis te bezoeken gedurende deze dagen. Kom meer te weten over

oude bouwstijlen en ambachten. Ook kun je meevaren met de rondvaartboot en een 'échte veiling' beleven tegen een vergoeding. Dit weekend vindt de jaarlijkse streekmarkt plaats waar ongeveer 30 lokale ondernemers hun producten aanbieden zoals honing of wijn.

Vaders Museale Schuitenhelling

Sluiskade 16

Zaterdag 10.00 – 17.00 uur

Vakmanschap, kunst en ambacht.

Op de schuitenhelling staat het schuitenmakers-ambacht centraal. De kloetschuitjes die eeuwenlang beeldbepalend waren in ons eilandrijk worden gerestaureerd; het vroegste transportmiddel in dit vaarlandschap van 1000 jaar oud. Ook worden kloeten (vaarboemen) op traditionele wijze vervaardigd. U kunt het zelf ervaren om soepel door het water te glijden door een klein zetje met de kloet. Kloeten is een kunst! Net als het werken met de historische werktuigen waarmee restauraties uitgevoerd worden.

Vaders Museale Schuitenhelling

Sluis

Sluis met sluiswachterswoning

Sluis van BOL, Sluiskade 16A

Zaterdag 10.00 – 17.00 uur

De sluis is een prachtig resultaat van de beheersbare kunst van civiele techniek. Ook dit is een gemeentelijk monument. De sluiswachterswoning is ook al even charmant en bijzonder. Dit jaar kun je de woning van de sluiswachter en havenmeester bezoeken!

Hervormde Kerk

Dorpsstraat 72

Zaterdag 10.00 – 15.00 uur

Veerkrachtig met een stevig fundament
Deze kerk is waarschijnlijk één van de oudste gebouwen aan de Langedijk. In de 15e en 16e eeuw werd de oorspronkelijke Hervormde kerk gebouwd en draagt de sporen van generaties. De laatgotische bouwstijl, het karakteristieke houten torentje met ingesnoerde spits, en de eeuwenoude klok van Geert Wou uit 1504 zijn niet alleen architectonische hoogstandjes, maar ook stille

getuigen van geloof, gemeenschap en geschiedenis. Tijdens de Franse tijd deed het gebouw zelfs dienst als paardenstal – een voorbeeld van hoe flexibel en veerkrachtig erfgoed kan zijn. Onze kerk is niet slechts een historisch monument, maar ook een levend gebouw. Al vanaf 1100 is het een plek van ontmoeting en waar het geloof wordt beleefd. Iedere week komen mensen hier samen om het geloof te vieren en verbondenheid te ervaren – toen, nu en in de toekomst.

Doopsgezinde Kerk Broek op Langedijk (BOL)

Dorpsstraat 202

Zaterdag 10.00 – 17.00 uur

De Doopsgezinde Kerk is een eenvoudig, gepleisterd kerkgebouw uit 1858. Het is een bescheiden zaalkerk, later uitgebreid met een lokaal en deels gemoderniseerd. Het gebouw heeft een sobere uitstraling

Hervormde Kerk

Doopsgezinde Kerk

die past bij de doopsgezinde traditie en is aangewezen als gemeentelijk monument. De kerk hoort bij een gemeenschap met een geschiedenis die teruggaat tot de 16e eeuw. Er worden quilts getoond uit de collectie van Hanne Slagter.

Noord-Scharwoude

R.K. Sint Jan de Doper

Dorpsstraat 516

Zaterdag 10.00 – 16.00 uur

Wij ontvangen u met koffie en thee. Loop in alle rust een rondje door onze mooie kerk, of kies er voor om samen met een vrijwilliger een rondje te doen. Of neem een moment van rust in één van onze kapelletjes waarbij u ook nog een kaarsje aan kunt steken. Het is ook zeker de moeite waard om een rondje over ons mooie kerkhof te lopen. Wees welkom, we ontmoeten u graag.

Zuid-Scharwoude

Volkstuindersvereniging Langedijk

Potjesdam 6

Zaterdag 10.00 – 17.00 uur

Zondag 10.00 – 17.00 uur

De Volkstuindersvereniging Langedijk bestaat al meer dan 50 jaar. Ongeveer 150 leden hebben hier een volkstuin die qua oppervlakte varieert van 100 tot 500 vierkante meter, met kassen en huisjes. Tuinieren en tuinders is een ambacht dat al eeuwenlang verbonden is met Langedijk en het land. Het water, de tuinders en agrariërs spelen een belangrijke rol in de geschiedenis van Dijk en Waard. Dit bewijst de volkstuindersvereniging, die al meer dan 50 jaar bestaat, maar weer.

Kooger Kerk

Koog 30

Zaterdag 10.00 – 17.00 uur

Ook dit jaar doet de Kooger Kerk weer mee aan de Open Nationale Monumentendag. Op zaterdag 12 september bent u van harte welkom van 10.00 – 17.00 uur. Koffie en thee staan klaar, net als onze vrijwillers die u graag rond zullen leiden.

Wat bieden wij?

Om te beginnen een kijkje in onze sfeervolle kerk en vergeet vooral niet de Rode Steen achter de kerk. Er is een expositie over heden en verleden. U kunt de 3 monumentale orgels

Kooger Kerk

Praalgraf van Brederode

bekijken en misschien wel beluisteren. En uiteraard zijn er optredens in de kerk Bent u nieuwsgierig naar onze agenda? Kijk dan op www.koogerkerk.nl.

Veenhuizen

Praalgraf van Brederode

Kerkweg 26, Heerhugowaard

Zaterdag 10.00 – 16.00 uur

In het kerkje van Veenhuizen is een expositie te zien over de reis van Reinout van Brederode in 1616 naar Estland en andere verwante zaken. Ook is er de

mogelijkheid tot bezichtiging van de bijzondere klokkenstoel, het bijzondere praalgraf Reinout van Brederode en de fundamenteën van de kerk uit de 14e eeuw. Ook is er in de kerk een film en foto's te zien over het wel en wee van de kerk. Kom je snel kijken?

Oudkarspel

Het Regthuis

Dorpsstraat 861

Zaterdag: 11.00 – 16.00 uur

Zondag: 13.00 – 17.00 uur

Het Regthuis is een rijksmonument uit 1808 en kent een interessante geschiedenis die zelfs ver voor dit jaartal teruggaat. Het heeft een authentieke trouwlocatie, een opkamtje met spullen uit grootmoederstijd en een expositiezolder met een belevenistafel. Er zijn gidsen aanwezig en er worden films vertoond over het Langedijk van vroeger.

Het Regthuis

Het Behouden Huis

Zaterdag: 11.00 – 16.00 uur

Oorspronkelijk was Het Behouden Huis een 'normaalschool voor alle gezindten' uit 1883. Sinds 2013 is het een gemeenschapscentrum (dorpshuis) waar veel activiteiten plaatsvinden. Bij Het Behouden Huis ben je welkom voor een bijzondere vaartocht over 't Waardje. De vaartocht duurt ruim een uur en er worden bijzonderheden verteld over de geschiedenis rondom het water. De bijdrage van de vaartocht is € 5,00 p.p. inclusief een heerlijk kopje koffie/thee.

Het Behouden Huis

Allemankerk

Dorpsstraat 878

Zaterdag: 11.00 – 16.00 uur

U bent van harte uitgenodigd om het interieur en de gebrandschilderde ramen van onze mooie kerk te bekijken. Buiten, naast de kerk, is het graf van de onbekende soldaat te vinden. Vanaf 14.00 u is er gelegenheid om de toren te beklimmen; kinderen vanaf 8 jaar.

Sint Pancras

Witte Kerk

Kerkplein 1

Zaterdag 10.00 – 17.00 uur

Zondag 12.00 – 17.00 uur

In de Witte kerk exposeert de familie van Veen. In de naast gelegen Kunstkerk is een overzichtsexpositie van de deelnemende kunstenaars. Tegelijkertijd met Open Monumentendag is ook de Kunstroute in Sint Pancras.

Kunstkerk Dijk en Waard

De Rank

Zaterdag 10.00 – 17.00 uur

Zondag 12.00 – 17.00 uur

In de Kunstkerk is een overzichtsexpositie van de deelnemende kunstenaars. Tegelijkertijd met Open Monumentendag is ook de Kunstroute in Sint Pancras.

Allemankerk

Kijk voor het meest actuele overzicht van de open monumenten en activiteiten op www.openmonumentendag.nl. Wijzigingen in het openstellen of in het aanbod van activiteiten worden ook gecommuniceerd via deze website en bij de omschrijving van de monumenten.

Colofon:

De inhoud van deze uitgave is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Voor fouten in de tekst is Ontdek Dijk en Waard (uitgave van deze brochure) niet aansprakelijk.

SPECIAL

Demonstratie Meubelmaken door het Talland College Heerhugowaard

Nieuw dit jaar is de deelname van het Talland College aan Open Monumentendag. Studenten en docenten verzorgen tijdens de streekproductenmarkt in Museum BroekerVeiling op beide dagen diverse workshops en demonstraties.

Bezoekers maken kennis met ambachtelijk vakmanschap en technische vaardigheden. De samenwerking onderstreept het belang van het doorgeven van kennis, tradities en vakmanschap aan nieuwe generaties. Zo komen erfgoed, educatie en ambacht op een inspirerende manier samen tijdens Open Monumentendag.

Kom en ervaar hoe op verschillende manieren mooie dingen worden gemaakt. Ontdek het verschil tussen vroeger en nu en zie hoe verbindingen, zaagtechnieken en draaiobjecten tot stand komen. Durf mee te doen en ga zelf aan de slag!

Meer weten over de opleiding Meubelmaker? Kijk op www.talland.nl of kom langs tijdens een open dag.

BOL Broekerhoek met pondje. Afkomstig uit: beeldbank Stichting Langedijker Verleden.

De verhalenroute Kiek-Terug Kanaalpark

Langs de Westdijk, tussen fietsbrug De Krul en de fietstunnel bij de Broekhornerbrug, staan panelen opgesteld, waarop in totaal 19 verhalen te lezen zijn. De verhalenroute Kiek-Terug Kanaalpark is een project van gemeente Dijk en Waard in samenwerking met het Erfgoed Platform, waarin historische verenigingen en musea uit de regio samenwerken. In Kiek-Terug vertellen we het verhaal van het gebied van Kanaalpark.

Vandaag is Kanaalpark een gebied om op adem te komen en elkaar te ontmoeten. In het spanningsveld tussen water en

land, oud en nieuw, traditie en vooruitgang, vind je de mooiste verhalen en ontdek je de kracht van Dijk en Waard. Toen en nu. En zo kijk je niet alleen terug, maar ook vooruit. Want juist in de geschiedenis van dit gebied ligt de kracht van het heden.

Al wandelend lees je je door een periode van circa 500 jaar waarbij het tuindersvak, ondernemerschap, handel en innovatie de boventoon voeren. Het Kanaalpark was vroeger een druk handelscentrum met schuiten vol kolen, een trekvaart, (waarbij de vrouwen de schuiten trokken!), een spoorlijn en nieuwe brugverbindingen die het waterrijke

landschap met het vaste land verbonden. In Kiek-Terug verbinden we persoonlijke verhalen met feitelijke gebeurtenissen. Zoals Cornelis Swager die zijn eigen spoorlijn liet aanleggen, bruggenbouwer Klaas van der Molen die twee werelden verbond, Zwaantje, de stoere molenaarsvrouw die de molen in haar eentje draaiende hield en het verhaal van de lierbaas die bij de overhaal de schuiten omhoog trok.

Tijdens de verhalenroute Kiek-Terug nemen bezoekers een stap terug in de tijd via verhalen van mensen die hier hun sporen hebben achtergelaten. Verhalen van tuinders, handelaren en bewoners die samen het landschap hebben ontwikkeld, gebruikt en gevormd.

Deze erfgoedroute sluit nauw aan bij het thema van Open Monumenten Dag 2026:

‘Veerkrachtig erfgoed, in tijden van onze-kerheid’. De verhalen van het Kanaalpark laten zien hoe generaties bewoners, tuinders, schippers, ondernemers en bewoners zich steeds opnieuw hebben aangepast aan veranderende omstandigheden. Water, handel, techniek en landschap brachten uitdagingen én kansen met zich mee. Dankzij hun initiatief, doorzettingsvermogen en inventiviteit ontstond een gebied dat zich voortdurend wist te vernieuwen zonder zijn identiteit te verliezen. De verhalenroute maakt zichtbaar hoe erfgoed niet alleen gaat over wat uit het verleden bewaard is gebleven, maar ook over de mensen die het hebben gevormd, gebruikt, onderhouden en doorgegeven aan volgende generaties. Daarmee laat Kiek-Terug zien hoe het verleden de kracht biedt om de toekomst tegemoet te treden.

H. Hugo Waard "Overhaal"